

Sygn. akt V S 11/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Iwona Wilk (spr.)

Sędziowie: SA Barbara Kurzeja

SA Lucjan Modrzyk

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2014 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skarg J. J.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Okręgowego w (...)

o naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki - zawisłej przed Sądem Okręgowym w (...), pod sygn. akt I C 274/13

p o s t a n a w i a :

o d d a l i ć s k a r g i.

Sygn. akt V S 11/14

UZASADNIENIE

W pismach z dnia 16 grudnia 2013 r. i 30 grudnia 2013 r. J. J. złożył skargę na przewlekłość postępowania, toczącego się przed Sądem Okręgowym w (...), pod sygn. akt I C 274/13, domagając się stwierdzenia przewlekłości tegoż postępowania oraz zasądzenia kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

W uzasadnieniu skarg wskazał, że złożył pozew w sierpniu 2013 roku i po jego uzupełnieniu, po wezwaniu przez Sąd Okręgowy, Sąd ten podjął w dniu 29 października 2013 r. decyzję co do wniosków zgłoszonych w pozwie, które to decyzje zaskarżył. Zdaniem skarżącego zaszła nieuzasadniona zwłoka w rozpoznaniu sprawy w okresie od 15 września 2013 r. do 16 grudnia 2013 r. (pismo z 16 grudnia 2013 r.) oraz w okresie od 15 września 2013 r. do 30 grudnia 2013 r. (pismo z 30 grudnia 2013 r.).

Prezes Sądu Okręgowego w (...), w odpowiedzi na skargę z dnia 30 grudnia 2013 r. wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skargi nie są uzasadnione.

Przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość postępowania zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym

prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.), zwaną dalej w skrócie: ustawą, jest badanie podniesionego przez składającego skargę zarzutu, że doszło do naruszenia przysługującego mu prawa do sądu poprzez przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie. Za przewlekłość postępowania uważa się, że są to wszystkie te sytuacje, w których pomimo realnych możliwości sprawnego prowadzenia postępowania, postępowanie to (na skutek nieuprawnionych działań lub zaniechań sądu) „przewleka się” - a stan ten utrzymuje się przez pewien okres czasu (trwa).

Dla stwierdzenia czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy zgodnie z treścią art. 2 ust. 2 cyt. ustawy ocenić w szczególności terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty. Chodzi zatem o te czynności, które zmierzają do rozpoznania istoty sprawy, a nie kwestii incydentalnych.

Ustalenie zaistnienia przewlekłości postępowania nie jest zależne jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, a jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami przewidującymi prowadzenie określonych procedur. Przewlekłość jest bowiem pojęciem mówiącym iż jakieś zdarzenia, czy stany są nadmiernie rozciągnięte w czasie, rozwleczone i przedłużają się. Jest to, co oczywiste pojęcie względne, a zatem zawsze musi być odnoszone do konkretnych realiów sprawy i przyjętego trybu postępowania. Jedynie nadmierne odstępstwa od czasu koniecznego do wykonania określonych czynności sądowych, prac i procedur mogą być uznawane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki o jakim mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2005 roku w sprawie II S 26/05).

Analiza akt sprawy wskazuje, że zarzuty podniesione w skargach nie zasługują na uwzględnienie, a czynności podejmowane przez Sąd Okręgowy w postępowaniu I C 274/13 były podejmowane terminowo i bez nieuzasadnionej zwłoki.

Pozew w tej sprawie wpłynął do Sądu Okręgowego w (...) w dniu 30 września 2013 r., a nie w sierpniu 2013 r., jak twierdzi skarżący (k. 2). Pismem z 11 października 2013 r. skarżący został wezwany do uzupełnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przez złożenie stosownego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach (k. 13). Do pisma z 23 października 2013 r., które wpłynęło do Sądu 28 października 2013 r., skarżący dołączył potrzebne oświadczenie (k. 17 – 21), zaś Sąd postanowieniem z 29 października 2013 r. zwolnił skarżącego od kosztów sądowych i oddalił jego wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (k. 24 – 25). Postanowienie to zostało doręczone skarżącemu 18 listopada 2013 r. (k. 30 – 31), który pismem z 19 listopada 2013 r. złożył zażalenie na to postanowienie obejmując zaskarżeniem postanowienie w całości.

Zażalenie to wpłynęło do Sądu 26 listopada 2013 r. (k. 32). Sąd Okręgowy postanowieniem z 2 grudnia 2013 r. odrzucił zażalenie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o zwolnieniu skarżącego od kosztów sądowych, a następnie pismem z 9 grudnia 2013 r. przedstawił zażalenie odnoszące się do rozstrzygnięcia o wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach (k. 38). Po rozpoznaniu zażalenia Sąd ten zwrócił akta Sądowi Okręgowemu w (...) w dniu 17 stycznia 2014 r. (k. 45).

Na uzasadnienie skargi skarżący podał, że nieuzasadniona zwłoka w rozpoznaniu sprawy trwała w okresie od 15 września 2013 r. do 30 grudnia 2013 r., a wynikała z opieszałego wezwania go do formalnego uzupełnienia pozwu i wydania orzeczenia.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, iż w sprawie I C 274/13 pozew nie został wniesiony w sierpniu 2013 r., jak twierdzi skarżący, lecz 30 września 2013 r. wobec czego nie może być mowy o zarzucanej przez skarżącego przewlekłości postępowania w okresie od 15 września 2013 r. do 29 września 2013 r. skoro w tym czasie postępowanie nie było jeszcze wszczęte.

Ponadto zauważyć należy, że skarżący nie był wzywany do usunięcia braków formalnych pozwu, lecz jedynie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Następnie stwierdzić trzeba, iż tok postępowania przed Sądem Okręgowym w (...) od chwili wniesienia pozwu do chwili wniesienia skarg na przewlekłość postępowania nie wskazuje w żadnym razie, iż postępowanie to jest dotknięte przewlekłością.

Czynności Sądu w tym okresie, w szczególności wezwanie skarżącego do uzupełnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz wydanie orzeczenia co do tych wniosków po ich uzupełnieniu podejmowane były terminowo, bez zbędnej zwłoki, a odstępy czasu, w których ich dokonywano (kilka dni) były uzasadnione koniecznością reagowania na zaniechania (brak formalny) skarżącego, biegiem terminów procesowych, koniecznością oczekiwania na korespondencję procesową i zwrotne poświadczenia jej odbioru.

Zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie nie dochodzi do przewlekłości postępowania jeżeli orzeczenie wydane w tym postępowaniu w załatwieniu wniosków i pism procesowych strony zapadają w okresie nie dłuższym niż miesiąc lub nieznacznie przekraczają ten termin, gdyż trzeba mieć na uwadze realne uwarunkowania wymiaru sprawiedliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 maja 2005 r., III SPP 98/05, OSNP 2005/24/402).

Z tych przyczyn stwierdzić należało, iż w oczywisty sposób nie zostały spełnione przesłanki przewidziane w art. 2 wymienionej ustawy skargi podlegały oddaleniu.